

ด่วนที่สุด

ที่ กค 0808.3/ 3690

คค 2/ 348

26 พ.ย. 53

11.00 น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ นร 9099
วันที่ 26 พ.ย. 2553 10.29

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม 6 กรุงเทพฯ 10400

25 พฤศจิกายน 2553

เรื่อง โครงการไปรษณีย์เพื่อสินเชื่อรายย่อย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0506/18361 ลงวันที่ 8 ตุลาคม 2553

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ร่างบันทึกข้อตกลงร่วมระหว่างกระทรวงการคลังและกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
2. รายละเอียดโครงการไปรษณีย์เพื่อสินเชื่อรายย่อย

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติในหลักการโครงการไปรษณีย์เพื่อสินเชื่อรายย่อย ตามที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (กระทรวง ICT) เสนอ เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสการเข้าถึงแหล่งทุนของประชาชนผู้มีรายได้น้อยและช่วยแก้ไขปัญหาหนี้ในระบบตามนโยบายรัฐบาล และมอบหมายให้กระทรวงการคลังรับเรื่องนี้ไปพิจารณาร่วมกับ กระทรวง ICT สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) สำนักงบประมาณ (สงป.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำรายละเอียดต่าง ๆ เช่น รูปแบบและแผนการดำเนินการ ประเมินการงบประมาณ แผนการปล่อยสินเชื่อ แผนบริหารความเสี่ยง และการดำเนินการที่เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น โดยให้นำความเห็นของกระทรวงการคลัง สศช. และ สงป. ไปประกอบการพิจารณาด้วย และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีโดยเร็วต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลัง ขอเรียนว่าได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ สศช. สงป. กระทรวง ICT และหน่วยงานอื่น ๆ มาประชุมเพื่อหารือแนวทางและรายละเอียดในการดำเนินโครงการไปรษณีย์เพื่อสินเชื่อรายย่อย โดยที่ประชุมได้ให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการดังกล่าว ซึ่งกระทรวงการคลังได้นำข้อมูลและความคิดเห็นจากการประชุมมาประกอบการพิจารณารายละเอียดของโครงการฯ ดังนี้

1. สรุปสาระสำคัญของโครงการ

1.1 รูปแบบโครงการ

ในเบื้องต้นเห็นควรให้บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด (ปณท) จัดตั้งบริษัทในเครือ โดยถือหุ้นร้อยละ 100 และถือปฏิบัติตามแนวทางการจัดตั้งบริษัทในเครือตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2550 รวมถึงการดำเนินการตามขั้นตอนของกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องในการจัดตั้งบริษัท ตลอดจนการดำเนินธุรกิจในการให้สินเชื่อส่วนบุคคล ทั้งนี้ให้กระทรวงการคลังและกระทรวง ICT ร่วมกันกำกับดูแลการดำเนินการของบริษัทในเครือดังกล่าวตามร่างบันทึกข้อตกลงร่วม รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1

1.2 วัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมายของโครงการ

เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของประชาชนที่มีรายได้น้อย ผู้ที่ยากจน รวมถึงผู้ที่เป็นหนี้ในระบบและมีแนวโน้มที่จะเป็นหนี้ในระบบ และอาจรวมถึงผู้ที่มีเงินออม แต่ไม่เพียงพอในกรณีฉุกเฉิน โดย ณ ปี 2552 ประชากรทั้งประเทศมีจำนวนทั้งสิ้น 19 ล้านครัวเรือน หรือ 64 ล้านคน เป็นผู้มีหนี้สิน 12 ล้านครัวเรือนหรือ 47.6 ล้านคน หากสำรวจข้อมูลเฉพาะผู้ที่อยู่ในวัยทำงาน (อายุ 20-59 ปี) ทั้งประเทศประมาณ 38 ล้านคน พบว่ามีแนวโน้มว่าจะเป็นผู้ที่เป็นหนี้ในระบบสถาบันการเงินประมาณ 20 ล้านคน ส่วนที่เหลือจำนวน 18 ล้านคน เป็นผู้ที่ไม่สามารถเข้าถึงระบบสถาบันการเงินได้ และส่วนหนึ่งอาจเป็นหนี้ในระบบ (ประมาณ 4 ล้านคน) โดยที่ประชาชนกลุ่มดังกล่าว ส่วนใหญ่อาจเป็นผู้ที่มีรายได้น้อยในระดับต่ำกว่าเส้นความยากจนซึ่งมีจำนวนทั้งประเทศประมาณ 4.8 ล้านคน จึงได้กำหนดกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

- (1) ประชาชนที่มีรายได้น้อยต่ำกว่าเส้นความยากจน
- (2) ประชาชนที่มีรายได้น้อยเท่ากับอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ เช่น กรุงเทพฯ วันละ 206 บาทต่อวันหรือประมาณ 5,000 บาทต่อเดือน
- (3) ประชาชนที่ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน/เป็นหนี้ในระบบหรือมีแนวโน้มที่จะเป็นหนี้ในระบบ

1.3 รูปแบบผลิตภัณฑ์

เป็นการให้สินเชื่อตามประเภทกลุ่มเป้าหมาย โดยวงเงินกู้และอัตราดอกเบี้ยจะขึ้นอยู่กับพิจารณาแบบของผลิตภัณฑ์ ซึ่งควรมีความหลากหลายให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย สำหรับการชำระคืนเงินกู้ อาจพิจารณาให้ชำระเป็นรายวัน รายสัปดาห์ และรายเดือน ส่วนหลักประกันในการกู้เงินอาจจะมีรูปแบบที่แตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับความสามารถในการชำระหนี้ของผู้กู้ หรือประเภทของผลิตภัณฑ์ เช่น กรณีกู้เดี่ยวไม่ต้องมีการค้ำประกันขึ้นอยู่กับพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้ของผู้กู้ กรณีกู้เป็นกลุ่มให้ค้ำประกันในลักษณะเป็นกลุ่ม ฯลฯ ทั้งนี้รูปแบบผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมขึ้นอยู่กับแผนธุรกิจของบริษัทในเครือ

1.4 เขตพื้นที่การให้บริการ

ในเบื้องต้นเห็นสมควรดำเนินการในลักษณะนำร่องให้ทั่วทุกภาคของประเทศไทย ประมาณ 10 สาขา (กรุงเทพฯ ภาคเหนือ กลาง ใต้ ตะวันออก ตะวันตก และตะวันออกเฉียงเหนือ) โดยให้บริษัทในเครือของ ปณท มีสิทธิในการใช้สถานที่และเครือข่ายที่ทำการไปรษณีย์ของ ปณท ได้ สำหรับเงื่อนไขในการใช้สถานที่ดังกล่าวให้ไปพิจารณารายละเอียดต่อไป

1.5 งบประมาณ

- (1) ทุนจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท 50 ล้านบาท จาก ปณท
- (2) ให้กระทรวงการคลังเป็นผู้พิจารณาจัดหาเงินทุนหมุนเวียนสำหรับดำเนินโครงการฯ ตามความเหมาะสม

1.6 การเตรียมความพร้อม

(1) เตรียมความพร้อมเรื่องบุคลากร สถานที่ที่จะนำร่องตลอดจนการฝึกอบรมบุคลากร รวมถึงการมีพี่เลี้ยงเพื่อสร้างความรู้ด้านการอนุมัติสินเชื่อและการสร้างระบบงานเพื่อรองรับการดำเนินงาน เช่น ระบบการพิจารณาและอนุมัติสินเชื่อ ระบบการตรวจสอบและติดตามหนี้

(2) การประชาสัมพันธ์ต้องสร้างความเข้าใจให้ชัดเจนว่าเป็นการให้โอกาสเข้าถึงแหล่งเงินและต้องมีการชำระคืนพร้อมทั้งให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์และขั้นตอนต่าง ๆ

(3) ขั้นตอนการพิจารณาและอนุมัติสินเชื่อ ต้องมีความสะดวกรวดเร็ว โดยลดขั้นตอนและเอกสารที่จะต้องใช้ในการประกอบการพิจารณา เช่น มีขั้นตอนการยื่นขอกู้และคัดกรองคุณสมบัติเบื้องต้น และขั้นตอนการประเมินและอนุมัติสินเชื่อ

(4) การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับลูกค้า เช่น มีการเยี่ยมลูกค้า มีการสังเกตการประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจและแนะนำแนวทางแก้ไข (หากมีการผิดนัดชำระหนี้ในแต่ละงวด) เป็นต้น

(5) การรับชำระเงินกู้ สามารถชำระเงินกู้ได้ที่ทำการไปรษณีย์

(6) ติดตามการชำระคืนหนี้ที่ผิดนัด เช่น การติดตามหนี้เป็นรายบุคคล การผ่อนปรนจำนวนเงินหรืองวดที่ชำระคืน และปรับโครงสร้างหนี้ เป็นต้น

1.7 แนวทางการดำเนินการ

ภายหลังที่ได้มีการจัดตั้งบริษัทในเครื่องดังก้าวและได้มีการดำเนินธุรกิจแล้ว เห็นควรให้ ปณท พิจารณาแนวทางให้พันธมิตรเข้าร่วมลงทุนในบริษัทในเครื่องดังก้าว ซึ่งอาจจะเป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจและหรือสถาบันการเงินเอกชน เพื่อให้บริษัทในเครื่องดังก้าวมีความคล่องตัวในการดำเนินการเชิงธุรกิจ สำหรับการดำรงสัดส่วนการถือหุ้นของ ปณท ในบริษัทดังก้าวควรเป็นไปตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในขณะนั้น พร้อมทั้งให้มีการขยายขอบเขตการดำเนินการให้ครอบคลุมธุรกิจด้านการเงินแบบครบวงจรทั้งด้านการรับฝากเงินและการปล่อยสินเชื่อ (Microfinance) ภายในระยะเวลา 2 ปี

1.8 การประเมินผลโครงการ

ควรมีการประเมินการดำเนินโครงการหลังจากที่มีการประกอบธุรกิจไปแล้ว ประมาณ 6 เดือน โดยคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ เช่น ความสม่ำเสมอในการชำระหนี้ของลูกค้า จำนวนหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) และวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น เป็นต้น เพื่อพิจารณาผลการดำเนินงานของโครงการดังก้าวว่าประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดเพื่อประกอบการพิจารณาวางแผนขยายสาขาต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 2

2. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

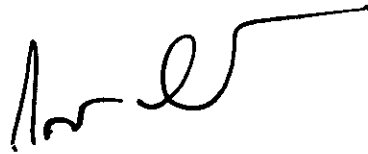
2.1 เห็นชอบหลักการในการจัดตั้งบริษัทในเครื่องของ ปณท เพื่อดำเนินโครงการไปรษณีย์เพื่อสินเชื่อรายย่อยตามข้อ 1

2.2 อนุมัติร่างบันทึกข้อตกลงระหว่าง 2 กระทรวงตามที่เสนอเพื่อจะได้ดำเนินการต่อไป

2.3 เห็นชอบให้กระทรวง ICT ร่วมกับ ปณท รับไปดำเนินการในการจัดตั้งบริษัทในเครือ และดำเนินการจัดทำรายละเอียดแผนธุรกิจโครงการดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายกรณ์ จาติกวณิช)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

สำนักพัฒนารัฐวิสาหกิจ 2

โทร. 02-298-5880-9 ต่อ 6632

โทรสาร 02-618-4807